

6. Сатурн в синастрия	173
Контакти Слънце-Сатурн	179
Контакти Марс-Сатурн	183
Контакти Меркурий-Сатурн	188
Контакти Венера-Сатурн	191
Контакти Луна-Сатурн	195
Контакти Юпитер-Сатурн	200
Контакти Сатурн-Сатурн	205
Контакти Уран-Сатурн	210
Контакти Нептун-Сатурн	218
Контакти Плутон-Сатурн	222
7. Заключение	228

Увод

Краят на приказката за Красавицата и Звяра, в която грозният, груб и ужасяващ Звяр се превръща в красив Принц и се оженва за героинята, ни изглежда справедлив, точен и като че ли отнякъде познат. Това характерно впечатление за справедливост идва оттам, че материалът, от който са построени митовете и легендите, всъщност е символично представяне на ценностите, съществуващи в колективното подсъзнание на човешкия род. Тези привидно невинни разкази съдържат в себе си нещо познато и силно привлекателно. Под външния пласт, съставен от различаващи се помежду си културно обусловени подробности, откриваме винаги едни и същи прости нишки и образи, защото приказките изобразяват вътрешния психичен опит на човека, основния скелет на неговия субективен живот. Навсякъде попадаме на същия този герой, на красивата принцеса, глупавия великан и скритото под земята съкровище, и също така накрая винаги се убеждаваме, че Звярът е мрачното лице на Красивия принц.

Горният дуализъм представя един очевиден парадокс на живота, приеман без уговорки в митовете и приказките, а също и в други символични представи, например с религиозна тематика. Изглежда обаче, че неговото разбиране не е успяло да проникне дори в най-малка степен в съвременната астрология. Все още смятаме, че съществуват планети – напълно лоши и докрай добри, и дори ако допуснем някаква нееднозначност на тази интерпретация, то позволяваме между черното и бялото да се промъкне единствено частица сивота. Болшинството традиционни анализи на рождения хороскоп са доста плоски и двумерни. Може също да се наблюдава тенденцията наталните

карти да се анализират според етичните стандарти на нашето общество, което води до споменаване на „честни и почтени хороскопи, нечестни и неморални, позитивни и негативни“. Продължаваме да заемаме позицията „или – или“ спрямо всички астрологични фактори.

Карл Густав Юнг е написал, че преди появата на християнството Злото не е било чак толкова зло и може дори да се констатира, че християнизиралки астрологичията, ние сме изгубили много от изтънчените парадокси на тази богата система. Най-очернян между астрологичните символи е Сатурн. Без много труд в него разпознаваме лицето на Звяра и обикновено забравяме за другата му страна – лицето на красивия принц; без който и да е от тях обаче не сме в състояние да разберем пълното значение на планетата, поради което нейният анализ остава елементарен и примитивен.

Сатурн символизира един вътрешен процес, но също и натрупан опит като вид и качество. Той не означава изключително и само страдания, ограничения и дисциплина; Сатурн е символ на естествени процеси, протичащи в психиката на всеки човек, които ни позволяват да се възползваме от изживяването на страданията, ограниченията и дисциплината в името на по-висока цел и цялостност на личността. Тази планета ни помага в пътя на себепознанието. Състоянието на цялостност е идентично с архетипа на Самосъзнанието. Това не е съвършенство, съставено от „най-добрите аспекти“ на човешката природа, а точно пълнотата, в която всяка черта намира своето място – хармонична връзка в цялото. Архетипът на Съзнанието лежи в основите на повечето религии в целия свят, откриваме го също във фолклора и приказките на всички култури през вековете. Принципно той остава неизменен, въпреки че в съответствие с развитието на човека придобива различни форми. Извършващите се в съзнанието процеси, символизирани от Сатурн, засягат именно индивидуалното преживяване на вътрешната психическа цялостност. Сатурн ни показва възпитателната ценност на страданието и разликата между външните ценности – тези, които приемаме от другите – и вътрешните, произлизащи от нашата психика, до които достигахме бавно, с голяма и мъчително

усилие. Лицето на Звяра е неизбежен елемент от този процес, защото – както се казва в приказката – едва когато някой обикновен Звяра заради самия него, той може да се освободи от злата прокоба и да се превърне в Принца.

Традиционната астрология приема Сатурн за злосторна планета. Дори списъкът от неговите достойнства изглежда доста потискащ – самоконтрол, тактичност, пестеливост, бдителност, а недостатъците са особено неприятни, защото се изразяват чрез чувството, което наричаме СТРАХ. Сатурн е лишен от блясъка и могъществото на външните планети, както и от хуманността на личните. Повсеместно се счита, че му липсва чувство за хумор. Говори се, че носи ограничения, блокиране на възможностите, тежка работа и самоотричане. Дори неговата най-светла страна се свързва с мъдростта и самодисциплината на човека, погълнат от земни проблеми, за когото е възмутителна дори самата мисъл, че може да се забавлява от живота. Позицията на Сатурн по дом и по зодиакален знак обозначава областите на потискане на себизразяването, където човек се чувства ограничен и се сблъсква с трудности. В много случаи изглежда, че Сатурн е свързан с болезнените ситуации, които видимо не са част от някаква наша слабост или недостатък, а просто „ни се случват“. Поради последното планетата е получила названието „Господар на Кармата“. Този твърде потискащ етикет здраво се е залепил за Сатурн, въпреки че още най-старите предания утвърждават, че той е Пазителят на Прага, ключарят при Портата, и че точно благодарение на него можем накрая да познаем себе си и така да постигнем цялостност, а оттам – свобода.

Свързаните със Сатурн фрустриращи преживявания, съпроводени с усещането за липса на истинска удовлетвореност, са необходими поради своята възпитателна психическа и практическа стойност. Независимо дали ще си послужим с психологическа или езотерична терминология, основните факти остават едни и същи – хората могат да си извоюват свободна воля единствено чрез себепознание, а не се осмеляват да опознаят себе си, докато страданието не ги принуди и когато нямат друг избор. Въпреки че вероятно малко астролози биха нарекли Сатурн весел другар, всички, макар и неохотно, признават необ-

ходимостта от преминаване през Сатурновите преживявания. По-трудно е да се забележи радостта, която подобни изпитания може да носи. Смятаме за мазохист онзи, който намира радост в страданието. Сатурн не ни заповядва да се уповаваме на болката, а да почувстваме еуфорията от вътрешното освобождение. Това се случва рядко, защото малко хора са я изпитали.

На всеки от нас поне веднъж в живота ни се е случила поредица от спънки, разочарования и страхове. Този тип преживявания обикновено стават във време на силно влияние на Сатурн, но почти никой няма да успее да отговори на въпроса какъв е техният смисъл и как би могло те да бъдат преобразувани във възможности. По принцип всички препоръчват за този период търпение и самоконтрол. Обикновено чуваме, че такава поредица от случки е работа на чистата случайност, от което изобщо нищо конструктивно не произлиза. Друго – също безполезно – обяснение казва, че тъй като този тип опит представя нашата карма, завършека на някакво действие или цикъл, започнат в някое от по-ранните възплъщения, трябва да се издържи периодът на разочарование, да се стиснат зъби, нищо да не се прави, да се запази вярата и по този начин да се изплатят дълговете и да се намери пътеката, водеща по посока на светлината. Дори тези астролози, които признават на развиващия се човешки индивид някаква относителна свобода на действието, рядко успяват да препоръчат нещо друго освен търпение, спокойствие и позитивна нагласа. А може всъщност Сатурн да изисква от нас и от нашата психика, подобно на Пърсифал при вида на Граала в омагьосания замък, да се опитаме да попитаме: защо? Не е изключено и всяко затруднение, разочарование или страх да позволяват да се оформи по-добра представа за тайния механизъм на действие на психиката и тези преживявания стъпка по стъпка да ни научат да разчитаме значението на собствения ни живот.

В психиката на човека протичат много процеси, за които не си даваме сметка, и това не се отнася само до потиснатите чувства. Нивото, с което се занимава Фройд, е едва крайбрежието в света на подсъзнанието. Човек непрестанно създава и поддържа своя свят, като генерира словесни модели, които после биват отразени от действителността. Творческата сила на пси-

хиката по тайнствен начин привлича към нашия живот точно такива, а не други преживявания, и въпреки че не разбираме докрай фактора синхронизация, който прави така, че вътрешният и външният свят взаимно да се отразяват, знаем, че този принцип се потвърждава в живота на всеки от нас. Достатъчно е по-отблизо да се вгледаме в хората, преживяващи процес на саморазвитие, за да забележим, че външните обстоятелства на техния живот винаги се променят по стъпките на вътрешните промени. Човек не причинява тези обстоятелства съзнателно; източник на динамичната енергия, която се крие зад развитието на индивида, е висшето съзнание, цялостната психика. Ако няма да разширяваме собственото си съзнание, така че да разберем естеството на развойните процеси и активно да си сътрудничим с тях, то ще останем само пионки в ръцете на съдбата, лишени от какъвто и да било контрол над собственото си предназначение. Свободата може да бъде спечелена само чрез самопознание, което позволява да се разбере ценността на всяко преживяване за развитието на съзнанието. Нищо не представлява по-добър стимул за такъв род преосмисляне от фрустрацията – дарът на Сатурн.

Повечето от нас още не са се добрали до равнището, на което волята, изразена чрез мисъл, може да направлява движението на частиците материя. Обикновено страстно се отрича съществуването на такива явления или дори хора, които са достигнали тази точка на еволюцията. Понякога им се отнежда съмнителната чест да бъдат третирани не като учители, които демонстрират съществуващия във всеки от нас потенциал, а като чудовища, на които религиите на нашия свят приписват рискованата мисия да оправдават човешките грехове пред Бога. Повечето хора забелязват това, което сами са създали ментално, едва когато то се преобрази във физическа реалност и се връща при тях по косвени канали – най-често под формата на причинени от друг човек ситуации, щастливи попадения, приписвани на бързината на съзнателния интелект, както и болести или произшествия, за които може да се обвини стечението на обстоятелства, лошият късмет, бактериите или неподходящата диета. Всички случаи от този тип са канали, през които до нас до-

стига Сатурновият опит, а пък любимото средство за предаване на информация на тази планета е самотата. По принцип тези ситуации ги понасяме много по-тежко, отколкото е необходимо, и само в много малка степен разбираме истинската им вътрешна стойност. От тях се учим единствено на предпазливост и практицизъм. Макар и отчаяно да желаем да вярваме, че сме свободни, най-много от всичко не обичаме да поемаме отговорност за собственото си поведение и постъпки и собствената съдба, а ако вече се съгласим на тази отговорност, обикновено ѝ придаваме тъмен оттенък и я наричаме грях – което също е безполезна позиция.

Самото силно желание проблемът да изчезне, както и разбирането на повърхностните причини, поради които се е появил, не са достатъчни, за да се изважим от него, особено ако истинската причина за възникването му е стремежът на психиката да установи по-пълно вътрешно равновесие. В подсъзнанието си човек винаги се стреми към пълнота и интеграция и използва в действията си всички възможни канали, които му предоставя съзнанието. Истинското страдание започва тогава, когато съзнателните концепции за това, какво е справедливо или подходящо, влязат в пряк конфликт с пътеката, по която човек върви неосъзнато; обикновено тогава се появява пронизваща вътрешна болка, произтичаща от чувството за безплодност и безцелност. По този начин много хора се борят със себе си; независимо от съзнателните си желания, в последния миг те правят нещо, което превръща в товар мечтите им – преди да са успели да дадат плод. Чувството за вина и страхът, които често съпътстват този тип деструктивност, са един от аспектите на изиявата на Сатурн. Обикновено под капака на посочените емоции може да открием несъзнателен стремеж към друга цел в живота, да намерим пътека на развитие – по-мъдра и по-значима от тази, която човекът е избрал съзнателно. Отвън обаче видимо е само разрушението, често смятано за зло и отъждествявано с външната енергия или нерядко със съществото, наричано Сатана. Ясно е, че Сатаната със своите рога и копита на козел – Козирог, е много близък роднина на Сатурн. Конфликтът между съзнателното и неосъзнатото и между светлината и мра-

ка по природа не е нито добър, нито лош, той е необходим за развитието, защото води до разширяване и обединяване на съзнанието. Дуализмът, който човек открива в себе си отвъд съзнанието, обикновено силно го безпокои, защото той лесно забравя, че всичко, което се намира на светло, хвърля мрачна сянка. Бог и Сатаната, дали ги има обективно или не, във всеки случай съществуват като импулси в човешката психика, макар и да не са това, което на пръв поглед изглеждат.

Няма лек или бърз начин за сприятеляване със Сатурн. В много отношения точно на тази цел е било подчинено древното изкуство на алхимията. Основната алхимическа субстанция, от която потенциално е можело да се получи злато, е наричана Сатурн и се е смятало, че от тази смес произлиза и самият алхимик. Съвременната психология, която е все по-близка до пътеката на алхимиците, също се опитва да се сприятели със Сатурн, въпреки че му дава други имена. Чрез усилия и известна доза издръжливост можем да добием златото, а когато станем достатъчно сензитивни, за да разберем иронията на Сатурн, може би ще се убедим, че въпреки всичко той не е лишен от чувство за хумор.